
[2024-23-RE](#)

Causa 2024-23-RE

(Ruiz Pelegrina c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 184-2024. Recurs d'empara

Aute del 10 de maig del 2024

BOPA núm. 57, del 22 de maig del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 10 d'abril del 2024, per la representació processal de la Sra. Isabel Ruiz Pelegrina, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute del 27 de març del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que es reconegui el dret de la recurrent a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte de recurs, que se li acordi una indemnització econòmica, així com la retroacció del procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Jean-Yves Caullet;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La representació processal dels Srs. Isabel i José M. Ruiz Pelegrina va presentar una demanda de judici de revisió de la sentència de l'11 de novembre del 2021, dictada per la Secció Civil 5 de la Batllia i, per extensió, de la del 27 de setembre del 2022, dictada en apel·lació per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, en què, entre d'altres, s'acordava la resolució del contracte d'arrendament subscrit entre la Sra. Isabel Ruiz Pelegrina i el difunt pare de l'arrendatari i se la condemnava a retornar la possessió de l'immoble.

1.2. El 29 de febrer del 2024, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència mitjançant la qual decidia desestimar aquesta demanda i imposar a la part agent el pagament de les costes ocasionades.

1.3. El 5 de març del 2024, la representació processal dels Srs. Isabel i José M. Ruiz Pelegrina va interposar un recurs d'empara contra la sentència del 29 de febrer del 2024, dictada per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a la defensa i a un tribunal imparcial predeterminat per la Llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució. Aquest recurs va ser inadmetès a tràmit mitjançant un aute del Tribunal Constitucional del 15 d'abril del 2024 (causa 2024-13-RE).

1.4. El 19 de març del 2024, la representació processal de la Sra. Isabel Ruiz Pelegrina va presentar un segon judici de revisió de la sentència de l'11 de novembre del 2021, dictada per la Secció Civil 5 de la Batllia i, per extensió, de la del 27 de setembre del 2022, dictada en apel·lació per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, en què adjuntava una còpia parcial de l'escriptura d'acceptació d'herència i llegats, en la qual s'acreditava que la mare del propietari gaudia de l'usdefruit vidual sobre l'habitatge.

1.5. El 27 de març del 2024, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va dictar un aute mitjançant el qual acordava inadmetre a tràmit aquesta demanda de revisió.

1.6. El 10 d'abril del 2024, la representació processal de la Sra. Isabel Ruiz Pelegrina va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 27 de març del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- En primer lloc, la recurrent considera que la decisió impugnada de la Sala Civil no està degudament fonamentada en Dret i que pel fet d'ignorar l'abast del document adjuntat en la seva demanda de revisió, la Sala Civil ha comés un abús de dret i ha infringit la seguretat jurídica. Addueix, doncs, que d'aquesta circumstància se'n deriva la vulneració del seu dret a la jurisdicció, reconegut a la Constitució.

- Seguidament, dubta de la imparcialitat dels tres magistrats de la Sala Civil, ja que ella va interposar una demanda contra tots ells a títol individual, així com també ho va fer el seu lletrat; per tant, la imparcialitat del tribunal no estava garantida, fet que, segons el seu parer, vulnera el dret a un tribunal imparcial.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li la resolució impugnada, que es reconegui el seu dret a obtenir una resolució sobre el fons en el tema objecte de recurs, que se li acordi una indemnització econòmica, així com la retroacció del procediment al moment en què es van produir aquestes vulneracions.

2.2. Argumentació de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia

- En primer terme, la Sala Civil recorda la naturalesa jurídica de la revisió i declara que no constitueix una nova instància processal, sinó un mecanisme excepcional d'impugnació de les sentències fermes, el qual suposa una excepció a la intangibilitat de la cosa jutjada i al principi de la seguretat jurídica quan concorren els supòsits legals que són d'interpretació estricta. En aquest sentit, el motiu invocat per la recurrent està establert a l'article 343 c) del Codi de procediment civil; i, la Sala Civil cita respecte de la qüestió tant jurisprudència constitucional, com jurisprudència pròpia.

- En segon terme, també recorda que la recurrent va promoure, el 24 de gener d'enguany, una primera demanda de judici de revisió, la qual va ser desestimada mitjançant una sentència ferma del

- Seguidament, indica que la demanda actual és formalment idèntica a l'anterior i que l'única diferència rau en la incorporació d'una còpia parcial del testament del pare del propietari de l'apartament que no volen abandonar, que només mencionaven en l'altra demanda, sent l'absència d'aquest document un dels motius -no l'únic- pel qual la seva petició va ser desestimada.

- La Sala Civil constata que en aquest litigi i en l'anterior es produeix una triple identitat: subjectiva, objectiva i *causa petendi*, i allò que pretén la recurrent és esmenar amb la nova demanda la irregularitat probatòria que va concórrer en la seva demanda inicial i això, d'acord amb la jurisprudència de la Sala Civil als efectes de la cosa jutjada és inviable.

- Per aquests motius, declara la inadmissió a tràmit d'aquesta demanda de revisió.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El Tribunal Constitucional no és ni una tercera instància, ni un tribunal de cassació, ni un tribunal suprem.

3.2. En primer lloc, pel que fa a la vulneració del dret a un tribunal imparcial, la recurrent exposa en el seu recurs d'empara que els magistrats de la Sala Civil s'haguessin hagut d'abstenir del coneixement de la causa, ja que feia pocs mesos havia interposat una demanda contra ells a títol individual.

Respecte d'aquesta qüestió, primerament, cal constatar l'absència de recusació per part de la recurrent d'aquests magistrats en el moment oportú del procediment. També cal destacar que la demanda civil no va prosperar, ja que va ser inadmesa a tràmit en primera instància i desestimada en segona; i que el recurs d'empara subsegüent també va ser inadmès a tràmit per manca manifesta de contingut constitucional (causa 2024-12-RE).

D'una banda, la manca de conseqüències d'aquesta acció de la recurrent respecte dels magistrats esmentats, i, d'altra banda, l'absència de recusació, ens porten a considerar que el dubte sobre la imparcialitat de la Sala Civil que va adoptar la decisió impugnada no està fonamentat.

Per consegüent, aquest motiu ha de ser desestimat.

3.3. Pel que fa a la manca de fonamentació en Dret de l'aute impugnat, cal constatar que la Sala Civil es fonamenta de manera molt clara en el fet que la segona demanda de revisió promoguda per la recurrent és idèntica a la primera i en què, d'acord amb les disposicions del Codi de procediment civil, el principi de la cosa jutjada s'imposa als tribunals i als poders públics.

La Sala Civil cita igualment les disposicions de l'article 343 c) del Codi de procediment civil que permet la revisió de les sentències fermes quan s'hagin obtingut o recobrat documents rellevants per resoldre el procés dels quals la part que sol·licita la revisió no hagi pogut disposar; i cita en aquest sentit la seva pròpia jurisprudència, així com la del Tribunal Constitucional.

La revisió permet precisament posar en entredit la cosa jutjada quan concorren uns supòsits taxats, la qüestió rau en saber si en aquesta segona demanda de revisió concorren aquests supòsits o no.

En la sentència de desestimació de la primera demanda de revisió, la Sala Civil indicava que en el procediment inicial, la recurrent hagués pogut demanar els documents que hagués considerat escaients per oposar-se a la pretensió de desnonament, entre els quals el testament en qüestió, i que, per tant, no complia amb les condicions d'una acceptació de la revisió.

En aquella sentència, la Sala Civil també va precisar que existien elements de prova sobre la legitimació activa de la part demandant del desnonament, els quals van ser analitzats i van dur a concloure sobre la seva realitat.

Aquesta anàlisi i aquesta argumentació no han estat impugnades per la recurrent, estan fonamentades en Dret i justifiquen la desestimació de la primera demanda de revisió.

Ara bé, la recurrent considera que la seva primera demanda de revisió es fonamentava únicament en el fet que no havia aportat el document que acreditava, segons el seu parer, la manca de legitimació de la part adversa, esperant d'aquesta manera complir amb les condicions de l'article 343 c) esmentat. No obstant això, com declara la Sala Civil, la presentació d'un document no posa en entredit el raonament principal d'un pronunciament que ha adquirit el caràcter de cosa jutjada i no permet, per consegüent, l'obertura de la revisió a la vista de les disposicions del Codi de procediment civil.

El raonament de la Sala Civil impugnada està degudament fonamentat en Dret i no pot ser titllat d'absurd, ni d'arbitrari, ni d'il·lògic i, per aquests motius, la decisió impugnada no vulnera cap dels drets reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

3.4. Cal concloure, doncs, que aquest recurs d'empara està mancat manifestament de contingut constitucional i que, per tant, ha de ser declarat inadmissible a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2024-23-RE interposat per la representació processal de la Sra. Isabel Ruiz Pelegrina contra l'aute del 27 de març del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 10 de maig del 2024.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Dominique Rousseau Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat Magistrat